

Decizia nr. 133 din 11.02.2016
privind somarea S.C. PRIMA BROADCASTING GROUP S.R.L.
București, B-dul Dimitrie Pompei nr. 9-9A, clădirea 20, et. 8, sector 2
C.U.I. 4747298
Fax: 021/2048489

- pentru postul de televiziune PRIMA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 11 februarie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul de monitorizare referitor la emisiunile de știri difuzate în perioada 05-11.10.2015, în intervalul orar 06:00 – 24:00, de posturile de televiziune Antena 1, Kanal D, Prima TV, PRO TV, TVR 1 (posturi generaliste), Antena 3, B1 TV, Digi 24, Realitatea TV, România TV (posturi de știri). Monitorizarea a avut ca temă analiza modului în care au fost prezentate de către radiodifuzori știrile despre evenimentele violente.

Postul de televiziune PRIMA TV aparține radiodifuzorului S.C. PRIMA BROADCASTING GROUP S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 12.9/18.11.1997 elib. la 04.02.2016, decizia de autorizare nr. 249.1-5/10.02.2011 elib. la 04.02.2016).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării unor înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. PRIMA BROADCASTING GROUP S.R.L. a încălcat prevederile art. 29 alin. (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate, înainte de difuzarea unor imagini șocante, a unor scene de violență sau cu impact emoțional negativ care pot impresiona în mod neplăcut telespectatorii, aceștia vor fi avertizați verbal „Atenție! Imagini care pot afecta emoțional telespectatorii.”, mențiune ce va fi afișată static și lizibil; radiodifuzorii nu pot prezenta scene de violență în mod repetat în cadrul aceleiași producții audiovizuale.

În fapt, în cadrul emisiunilor informative din perioada 05-11 octombrie 2015, postul PRIMA TV a difuzat în mod repetat știri cu conținut violent, iar publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi prezentate, astfel cum prevede art. 29 din Codul audiovizualului.

Redăm din raportul de monitorizare:

1. Știre despre un accident soldat cu victime pe drumul european E85, în județul Vrancea:

(primatv-679 rep.31.30-33.47) Titlu știre: *TRAGEDIE ȘI SCANDAL.*

Știrea difuzată în data de 05.10.2015, ora 16:30 (reluată de 4 ori în cadrul jurnalelor informative de la orele 18:00 și 23:00 din aceeași zi și de la 07:27 ziua următoare) a debutat cu prezentarea informației conform căreia pe drumul european E 85 a avut loc un accident produs de un căruțaș care circula neregulamentar, accident în care patru persoane și-au pierdut viața, printre care și un copil.

În imaginile care au însoțit știrea se pot observa resturile vehiculelor avariate și diferite obiecte personale ale victimelor, împrăștiate peste tot pe asfalt. Au fost difuzate mai multe cadre în care se poate observa un cadavru acoperit cu un sac de plastic transportat pe o targă, un alt cadavru întins pe asfalt, acoperit cu un cearșaf alb.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

Imaginile respective au fost difuzate și în cadrul știrii: *MISS GLOBE A OMORÂT PATRU OAMENI*, difuzată în data de 07.10.2015 în cadrul jurnalului informativ de la orele 23:00, reluat în ziua următoare la ora 07:26. În știre se menționează faptul că în accidentul de pe E85 produs în urmă cu 2 zile, șoferița vinovată a fost o tânără ce urma să participe la Miss Globe.

2. Știre despre un cioban ucis în localitatea Vaslui

(primatv-679 rep.34.10-36.30) Titlu știre: *MIORIȚA S-A RESCRIS LA VASLUI.*

Știrea a fost difuzată în data de 05.10.2015, ora 16:30 și reluată de 4 ori în cadrul jurnalelor informative de la orele 18:00 și 23:00 din aceeași zi și de la 07:27 ziua următoare.

Prezentatoarea a relatat faptul că în județul Vaslui, un cioban a omorât un altul cu care era în conflict de câțiva ani, motivul ar fi fost faptul că turmele celor doi s-ar fi amestecat.

În cadrul știrii au fost difuzate declarații ale rudelor și cunoscuților cu privire la cele petrecute, precum și fragmente dintr-o declarație a ciobanului autor al crimei, făcută în mașina Poliției. Acesta a recunoscut fapta, considerând însă actul său ca legitimă apărare față de comportamentul agresiv (lovitura cu bățul) al victimei: *El mi-a dat cu bățul, m-am scăpat pe mine. Eu l-am prins după cap de bluză, am luat bățul care îl avea cu el și din greșeală i-am dat în cap.*

Pe ecran, pe parcursul difuzării știrii au fost difuzate imagini din timpul cercetărilor făcute de anchetatorii prezenți la locul producerii crimei. **Au fost difuzate mai multe cadre cu cadavrul victimei întins pe iarbă, acoperit cu o folie, având în picioare papuci de pâslă. Picioarele victimei nu au fost blurate, iar imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

3. Știre despre faptul că în China mai multe tornade au ucis oameni și au devastat orașe.

(primatv-681 rep.29.37-31.25) Titluri: *VREME EXTREMĂ ÎN CHINA.*

Știrea a fost difuzată în data de 05.10.2015 în cadrul jurnalului informativ de la ora 18:00.

Prezentatoarea a anunțat faptul că în China mai multe tornade extrem de violente au devastat orașe și au ucis sau rănit mai multe persoane.

Știrea a fost însoțită de difuzarea unor imagini ce prezentau modul în care tornadele au distrus sedii de magazine, locuințe, au smuls copaci din rădăcini și au distrus culturi.

În știre au fost prezentate și mărturiile ale persoanelor care au asistat la ravagiile produse de furtună, precum și informația conform căreia o persoană a murit după ce mașina sa a fost ridicată în aer de o tornadă. Informația a fost ilustrată cu imagini ce prezintă o persoană întinsă pe o targă, transportată de echipele de salvare. **Chipul acesteia nu a fost blurat. Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

4. Știre despre decizia judecătorească de executare silită a Ministerului Sănătății în cazul copiilor arși la Maternitatea Giulești.

(prima-705 rep.13.30-16.03) Titluri: *PLĂTIM PENTRU INCOMPETENȚĂ.*

Știrea a fost difuzată în data de 06.10.2015, ora 18:00 și reluată de 3 ori în cadrul jurnalelor informative de la orele 23:05 și 07:30 ziua următoare.

În știre se prezintă faptul că Ministerul Sănătății a fost executat silit pentru a plăti daune de 4 milioane de euro familiilor copiilor morți în incendiul de la Maternitatea Giulești.

Știrea a debutat cu prezentarea unui colaj de imagini cu mențiunea: **Arhivă**, din timpul operațiunilor de salvare a bebelușilor arși la Maternitatea Giulești. Sunt prezentate cadre cu trupurile copiilor transportate pe targă de echipele de salvare (trupurile sunt acoperite cu folii sau blurate). **Apar în prim-plan și chipurile unor mame plângând.**

Membru echipaj SMURD: *Vreau motociclist, aici motociclist! În două minute coborâm copiii!*

Mamă (strigând îndurerată): Iau foc copiii! Copiii noștri!

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

5. Știre despre o avocată care s-a sinucis, aruncându-se de la etajul 8 al unui imobil.

(prima-775 rep.31.50-34.32) Titluri: *ȘI-A LUAT VIAȚA CU COPILUL ÎN BRAȚE.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015 în cadrul jurnalelor informative de la orele ora 16:30 și 18:00. La ora 18:00 titlul știrii a fost: *ȘI-A UCIS COPILUL, APOI S-A SINUCIS.*

A fost difuzată în cadrul grupajului informativ o informație conform căreia o avocată de 35 de ani s-a sinucis aruncându-se de la etajul 8 al unei clădiri cu băiatul ei în brațe.

Pe ecran, pe parcursul prezentării informațiilor, au rulat imagini de la locul producerii tragediei, din timpul cercetării anchetatorilor. Sunt prezentate mai multe cadre ce surprind trupurile victimelor întinse pe asfalt, acoperite cu folii și cadavrul victimei acoperit cu un cearșaf transportat pe o targă de anchetatori. Au fost difuzate

și imagini neblurate de la locul tragediei cu trupul femeii care s-a sinucis, pentru o durată de aproximativ 4 secunde, observându-se gambele acesteia. (primatv-775 rep.33.19-33.33).

Imaginile difuzate au fost însoțite de atenționarea verbală, nu și scrisă privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

6. Știre despre un accident grav în care șoferul unui autoturism a murit strivit sub un tir.

(prima-775 rep.38.00-39.38) Titluri: *A MURIT STRIVIT SUB TIR.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015, în cadrul jurnalelor informative de la orele ora 16:30 și 18:00.

În știre s-a menționat faptul că la intrarea în municipiul Buzău, un șofer a derapat și a intrat cu autoturismul sub un tir. În urma impactului, șoferul și-a pierdut viața.

Au fost difuzate **imagini în detaliu** de la locul accidentului, din timpul acțiunii de descarcerare. Cadavrul victimei, în momentul în care este scos de echipajul de descarcerare dintre fiarele mașinii avariate și așezat pe asfalt, a fost blurat. **Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

7. Știre despre rănirea unui american, erou în metroul atacat de teroriști din Franța.

(prima-776 rep.01.14-03.03) Titluri: *EROU ÎNJUNGHIAȚ.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015 în cadrul jurnalelor informative de la orele ora 16:30 și 18:00.

În cadrul ediției informative de la ora 16:30 a fost prezentată știrea conform căreia, un militar american, eroul atacului terorist dintr-un tren din Franța, a fost înjunghiat în urma unei altercații la ieșirea dintr-un bar.

A fost difuzată o înregistrare filmată cu camerele de supraveghere în care mai mulți bărbați par a se lovi între ei într-o altercație. Imaginile nu au fost blurate.

Imaginile difuzate au fost însoțite de atenționarea scrisă, dar nu și verbală cu privire impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

Au fost difuzate și imagini din trenul în care a avut loc tentativa de atentat din Franța. Se pot observa cadre alb-negru ce prezintă mai mulți bărbați răniți. Imaginile nu au fost blurate și nici nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

8. Știre despre o mamă arsă împreună cu fiicele sale în propria locuință.

(prima-825 rep.00.00-02.52) Titluri: *VIEȚI FĂCUTE SCRUM. SUFLETE FĂCUTE SCRUM.*

Informația a fost difuzată în data de 11.10.2015, în cadrul grupajului informativ de la ora 18:00.

Prezentatoarea a menționat faptul că o mamă împreună cu fetele sale au fost găsite arse în propria locuință, principalul suspect este soțul acesteia care se află în stare gravă la spital. **Prezentatoarea a avertizat telespectatorii că vor fi difuzate detalii cu puternic impact emoțional. Nu a fost titrată pe ecran avertizarea scrisă privind impactul emoțional al imaginilor/detaaliilor prezentate.**

Știrea a fost ilustrată cu un colaj de imagini ce prezintă momente din timpul intervenției pompierilor, o locuință incendiată și **o bătrână în doliu, filmată din spate, în timp ce jlește și țipă de durere: Fata mea! Doamne!**

9. Știre despre un accident soldat cu un număr mare de victime.

(prima-825 rep.02.52-04.58) Titluri: *TREI VIEȚI SPULBERATE ÎNTR-O CLIPĂ.*

Informația a fost difuzată în data de 11.10.2015, în cadrul grupajului informativ de la ora 18:00.

A fost prezentată știrea conform căreia, în județul Argeș, a avut loc un accident soldat cu numeroase victime. Accidentul s-a datorat manevrelor greșite efectuate de un șofer care a forțat o depășire periculoasă și a izbit în plin un microbuz plin cu pasageri.

Au fost prezentate secvențe din timpul operațiunilor de salvare, precum și mărturii ale victimelor implicate în accident care au scăpat nevătămate.

Au fost difuzate imagini cu trupurile victimelor acoperite cu folii, întinse pe carosabil, precum și imagini cu microbuzul avariat **(pe unul din geamurile sparte ale microbuzului, poate fi observată mâna neblurată a unei victime, posibil șoferul).**

Imaginile difuzate au fost însoțite de atenționarea verbală, dar nu și scrisă cu privire impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

10. Știre despre o fată violată de fiul unui polițist și un dascăl.

(prima-710 rep.05.13-08.10) Titluri: *DASCĂL ȘI POLIȚIST, ACUZAȚI DE VIOL.*

Informația a fost difuzată în data de 06.10.2015, în cadrul grupajelor informative de la orele 23:00 și 07:30, ziua următoare.

A fost prezentată informația conform căreia o tânără de 18 ani din județul Neamț a fost agresată sexual de doi tineri.

Prezentatoare: ***Violată de fiul unui polițist și de dascălul unei biserici**, e drama prin care trece o tânără de 18 ani din Neamț după ce a fost agresată sexual de doi tineri pe un câmp din apropierea orașului Roznov. Întreaga poveste s-ar fi petrecut după o distracție într-un club după care tinerii ar fi luat-o pe fată la o plimbare cu mașina. Deși după viol fata a fost amenințată de ce doi, ea nu s-a temut și a dat totul în vileag. Acum aceștia sunt arestați preventiv.*

Au fost difuzate imagini cu cei doi tineri în timp ce intrau în sediul Poliției, negând acuzațiile și afirmând că tot ce se întâmplă este o mare înscenare. Chipul unuia dintre aceștia este blurat.

De asemenea a fost difuzat și punctul de vedere al autorităților cu privire la pedeapsa pe care o riscă cei doi tineri pentru viol.

(prima-710 rep.31.04-34.47) O știre cu conținut asemănător, dar cu titlul: ***VIOLATORI ARESTAȚI***, a fost difuzată în data de 06.10.2015 în cadrul jurnalelor informative de la orele 16:30 și 18:00. De asemenea, pe datele de 08 și 09.10.2015, în cadrul grupajelor informative de la orele 23:00, 07:22 și 16.30 a fost difuzată o știre cu titlul: ***AU VRUT SĂ ÎȘI CUMPERE LIBERTATEA***, în care au fost aduse noi informații despre cazul prezentat zilele anterioare.

În urma analizării raportului, membrii Consiliului au apreciat că modul în care au fost prezentate știrile monitorizate a fost de natură să contravină dispozițiilor art. 29

alin. (2) din Codul audiovizualului, întrucât publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi difuzate, ori că difuzarea acestora a depășit cadrul unei simple informări de interes public privind un eveniment violent, difuzarea gratuită a violenței nefiind justificată în context.

La emiterea normelor de reglementare a conținutului audiovizual, care trebuie privite în ansamblul lor, atât din perspectiva publicului, cât și cu privire la obligațiile stabilite în sarcina radiodifuzorilor, Consiliul a avut în vedere și impactul psihologic și emoțional al unor astfel de situații asupra publicului, întrucât s-a apreciat că acestea sunt de natură a produce o traumă indirectă publicului telespectator.

De asemenea, fără a nega dreptul la liberă exprimare al mass-media și dreptul publicului de a fi informat cu privire la realitatea cotidiană, pentru ca acesta să-și formeze propria opinie, Consiliul subliniază faptul că dispozițiile legale interzic difuzarea programelor care conțin violență nejustificată, așa cum o constituie difuzarea repetată ori excesivă a imaginilor violente aferente unei știri într-o emisiune informativă, difuzare care trece peste limitele unui interes public real și încalcă obligațiile și responsabilitățile pe care le comportă exercițiul libertății de exprimare.

Prezentarea gratuită și nejustificată a violenței, în toate formele ei, prin difuzarea excesivă și detaliată a unor asemenea situații, care uneori nu prezintă nici un interes de natură socială, culturală, economică, ori de alt gen, duce la o degradare și mai accentuată a calității programelor de știri, care tind către tabloidizare și exploatare a suferinței umane, prezentarea fiind de natură a desensibiliza publicul în fața suferinței umane.

Totodată, respectând libertatea și independența editorială de care se bucură radiodifuzorii, Consiliul apreciază că, raportat la dreptul la informare a publicului, așa cum este prevăzut în legislația în vigoare, emisiunile informative și de știri trebuie să abordeze cu prioritate și cu preponderență informații de interes social, economic, cultural, politic, știrile privind evenimente violente fiind unele de plan secund în raport de interesul public general.

Consiliul Național al Audiovizualului, în calitatea sa de garant al interesului public în domeniul audiovizualului, obligat să asigure protecția demnității umane și protejarea minorilor, reiterează radiodifuzorului, că oricare ar fi scopul invocat, violența este uneori reprezentată în cadrul programelor de știri într-o manieră gratuită, nejustificată de context, atingând nivele inumane și degradante, inadmisibile, precum și un volum excesiv.

Pentru toate aceste considerente, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiuni prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a radiodifuzorului a fost adoptată în condițiile și cu respectarea dispozițiilor art. 15 din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul dispozițiilor art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. PRIMA BROADCASTING GROUP S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 12.9/18.11.1997 elib. la 04.02.2016, decizia de autorizare nr. 249.1-5/10.02.2011 elib. la 04.02.2016 pentru postul PRIMA TV) **se sancționează cu somație publică de intrare de îndată în legalitate** pentru încălcarea prevederilor art. 29 alin. (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune PRIMA TV cu somație publică, deoarece, înainte de difuzarea în cadrul emisiunilor informative din perioada 05 -11 octombrie 2015 a unor știri cu conținut violent, publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi prezentate, astfel cum prevede art. 29 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit Serviciul Juridic și Reglementări

Șef Serviciu, Ciobanu Dumitru